Sulejów-Podklasztorze
(Woj. Łódzkie)

Zespół klasztorny
Ojców Cystersów
z Kościołem pw.
NMP oraz
św. Tomasza Kantuaryjskiego
(o klasztorze)

WAŻNIEJSZE DATY Z DZIEJÓW OPACTWA

1176 - Książe Kazimierz Sprawiedliwy funduje Opactwo Cystersów w Sulejowie.
1177 - Przybycie pierwszego konwentu z Morimond.
1232 - Konsekracja kościoła przez arcybiskupa Pełkę pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny i Świętego Tomasza Becketta.
1259 - Spalenie klasztoru przez Tatarów.
1285 - Przeniesienie konwentu sulejowskiego do Byszewa.
1318 - Zajazd rycerski przedstawicieli wszystkich dzielnic „Suplika Sulejowska" (prośba do papieża o koronę królewską).
1388 - Król Władysław Jagiełło ustanawia targi trzytygodniowe w mieście Sulejowie w każdą środę.
1410 – Władysław Jagiełło gościem Opactwa.
1431 - Spalenie Opactwa przez Tatarów.
1562 - Opat Sulejowski Stanisław Falendzki delegatem na Synod Trydencki.
1588 - Kardynał Comendoni i nucjusz papieski Annibal z Capui gośćmi Opactwa.
1655 - Jan Kazimierz przebywa przez 2 tygodnie w Opactwie.
1768 – 1772 - Klasztor siedzibą Konfederatów Barskich.
1742 - Polubowne zakończenie procesu z klasztorem Norbertanów w Witowie o graniczące ze sobą posiadłości.
1789 - Erygowanie parafii przy kościele św. Tomasza Kantuaryjskiego (Tomasza Becketta z Canterbury).
1790 - Pożar kościoła i klasztoru.
1819 - Kasata klasztoru.
1847 - Pożar kościoła i klasztoru.
1852 – 1861 - Prace przy odbudowie.
1859 - Zakonnica franciszkanka Klara Zienkiewiczówna otwiera ochronkę dla dzieci i szkołę elementarną oraz pracownię krawiecką.
1973 – 1981 - Wykup przez Państwo resztek zabudowań, odbudowa i adaptacja na hotel dawnej części gospodarczej Opactwa.
1986 - Powrót zakonu Cystersów.
1999 - Otwarcie kościoła, kontynuacja remontu i adaptacji pozostałych obiektów klasztoru.
2002 - Przekazanie obrazu Matki Bożej Pompejańskiej.
2009 - Ukończenie prac renowacyjnych ołtarza bocznego (opłakiwania).
2010 - Uroczystości 600-lecia zwycięstwa w bitwie pod Grunwaldem.
2014 - Odkrycie autora obrazu Wniebowzięcia NMP Jana Trycjusza (nadworny malarz Króla Jana III) sygnatura autora.
2014 - Ukończenie prac renowacyjnych ołtarza głównego.

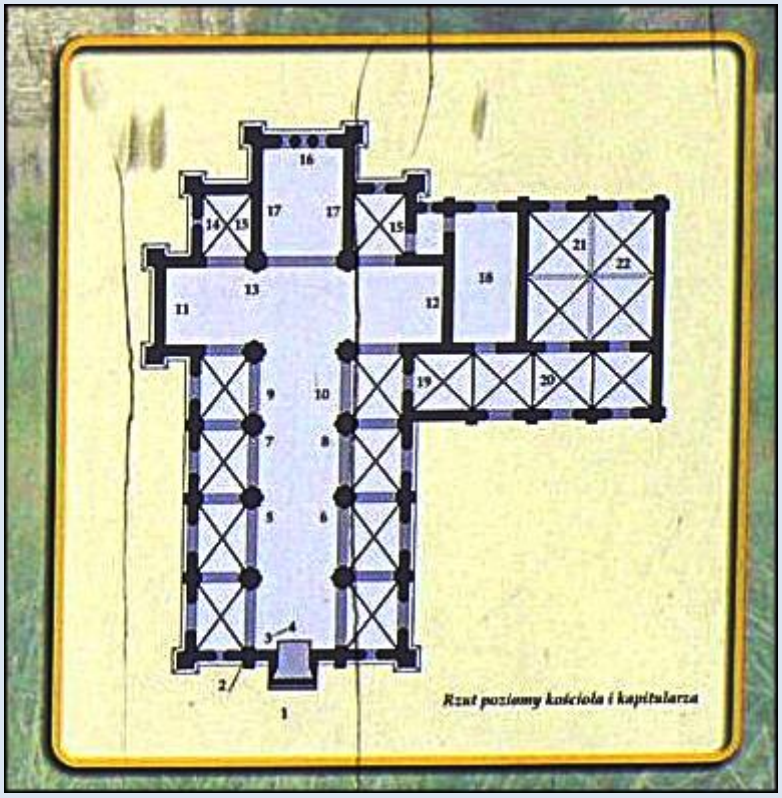

Rzut poziomy kościoła i kapitularza

PLAN KOŚCIOŁA I KAPITULARZA

1. ROMAŃSKI PORTAL - główne wejście do świątyni z kolumienkami, których głowice ozdabia ornamentacja roślinna. Legenda głosi, że o kolumny portalu rycerstwo ostrzyło miecze przed wyprawami wojennymi. Wyżłobienia w kolumnie widać wyraźnie po prawej stronie portalu. Ponad wejściem głównym okrągłe okno z dawnymi maswerkami.
2. ROMAŃSKI TYMPANON z piaskowca z końca XII w. - przedstawia płaskorzeźbiony krzyż wczesnochrześcijański po bokach którego jest słońce, księżyc i ptak, jako symbole śmierci Chrystusa.
3. BALUSTRADA (PARAPET) CHÓRU MUZYCZNEGO - dekorowana bogatą snycerką i malowidłami we frontowych kwaterach o tematyce emblematycznej. Powstała prawdopodobnie w czasach opata Sitarskiego (zm. w 1686 r.), którego herb Abdank znajduje się w barokowym kartuszu pod pozytywem organów. Malowidła składają się z dwóch części: obrazu oraz inskrypcji w postaci sentencji łacińskiej.
4. ORGANY z XVII w. - inicjatorem budowy instrumentu w Sulejowie był zapewne opat Stanisław Zaremba. Organy posiadają 22 głosy grające (2 klawiatury ręczne + 1 nożna) z cymbelsternem, tj. z wirującą gwiazdą z dzwonkami. Obecnie instrument jest po generalnej rekonstrukcji i odzyskał swoją dawną świetność oraz walory brzmieniowe, które są prezentowane na koncertach organowych.
5. Ołtarz z obrazem Matki Boskiej Łaskawej, herbem opata Zaremby i datą 1643. Na odwrocie drzwiczek obrazu znajdują się malowane sceny: "Sen św. Józefa" i „Matka Boska dobrej nadziei".
6. Ołtarz z obrazem patrona kościoła św. Tomasza Kantuaryjskiego z XVII w. Pod spodem herb opata Zaremby i data 1646.
7. Ołtarz z obrazem św. Bernarda, ozdobiony czerwonymi filarkami i ozdobami alabastrowymi. Poniżej herb opata Zaremby i data 1646.
8. Ołtarz z obrazem św. Benedykta herbem opata z datą 1645. Pod spodem w krypcie spoczywa fundator czterech ołtarzy opat Stanisław Zaremba.
9. 10. STALLE - dwukondygnacyjne z 2 poł. XVIII w., po obu stronach nawy głównej, o bogatej dekoracji snycerskiej zaplecków i przedpiersi. W rogach wiszą obrazy w pięknych rokokowych ramach przedstawiające papieży: Benedykta XII, Aleksandra III, Eugeniusza III i Urbana IV.

DWA ROKOKOWE OŁTARZE z II poł. XVIII w. w nawie poprzecznej /transepcie/

11. Ołtarz św. Trójcy - w środku była (obecnie jest w Kapitularzu) płaskorzeźba z XVI w. przedstawiająca św. Trójcę oraz nieduży, hebanowy krzyż z Chrystusem z kości słoniowej, który uznawany jest za cudowny.
12. Ołtarz Pana Jezusa z roku 1788, z gotyckim krucyfiksem z II ćw. XV w.
13. AMBONA - z II poł. XVIII w. z baldachimem, zdobiona rzeźbą św. Tomasza wśród aniołów.
14. KAPLICA BŁ. WINCENTEGO KADŁUBKA - znajduje się tu ołtarz z czarnego marmuru i alabastru z II ćw. XVII w., później ozdobiony późnobarokowymi rzeźbami aniołów. Spoczywają tu prochy biskupa ryskiego Ottona Schenkinga, zwolennika Zygmunta III Wazy w walce o Inflanty, za co król nagrodził go stanowiskiem opata w Sulejowie.
15. PISCINA - umieszczona w ozdobnej niszy romańska misa służąca do mycia naczyń liturgicznych i oblucji kapłańskich. Identyczna znajduje się w południowej kaplicy bliźniaczej.
16. OŁTARZ GŁÓWNY w prezbiterium kościoła - rokokowy, wykonany przez Jana Millmana w 1788 r. Pomiędzy sześcioma filarami stoją figury czterech ewangelistów wraz z atrybutami: (od lewej) św. Marka z lwem, św. Łukasza z wołem, św. Jana z orłem i św. Mateusza z dzieckiem. W zwieńczeniu figura św. Tomasza i aniołów po bokach. W środku ołtarza obraz z I poł. XVII w. przedstawiający Wniebowzięcie Najświętszej Marii Panny.
17. FRESKI - w trakcie prac konserwatorskich w prezbiterium odkryto pierwotną polichromię z ok. 1552 r., zastąpioną później w końcu XVII w. malarstwem iluzjonistycznym. Oczekuje się dalszej, umiejętnej konserwacji fresków.
18. ZAKRYSTIA - na planie prostokąta z barokowymi szafami na naczynia i sprzęt liturgiczny.
19. PORTAL WEWNĘTRZNY - późnoromański, jako wejście z nawy południowej do krużganka. Głowice portalu zdobione dekoracją roślinną, wewnętrzna łukowata archiwolta pokryta płaskim ornamentem w kształcie wici.
20. KRUŻGANEK KAPITULARZA z XV w. - zbudowany na planie prostokąta, przykryty sklepieniem krzyżowo-żebrowym o wspornikach ozdobionych tarczami herbowymi: podwójnym krzyżem Jagiełły, Dębnem, Lisem, Śreniawą, Habdankiem i hierogramem Chrystusa. W przyśle najbliższym kościoła zachowany zwornik z orłem jagiellońskim.
21. ROMAŃSKI KAPITULARZ I MUZEUM - jeden z najcenniejszych zabytków architektury romańskiej w Polsce. Zbudowany na planie kwadratu, nakryty sklepieniem krzyżowo-żebrowym o czterech przęsłach, wsparty na jednej kolumnie ozdobionej głowicą o bogatej dekoracji roślinnej. Zworniki sklepienia dekorowane motywami rozet i krzyży. Czwarty zwornik dekorowany motywem czterech masek mnichów. Wejście do kapitularza z krużganka dwoma przejściami arkadowymi. Muzeum w kapitularzu z fragmentami odnalezionych na terenie opactwa detali architektonicznych, rzeźbami, obrazami i tkaninami, jak np. ornaty barokowe. Znajduje się tutaj krucyfiks w stylu heroicznym z poł. XVII w. o dużej wartości artystycznej. Obejrzeć można także portrety dobrodziejów i fundatorów kościoła: Leszka Czarnego, Kazimierza Sprawiedliwego, arcybiskupa gnieźnieńskiego Pelki.
22. LWY SULEJOWSKIE - obecnie w kapitularzu. Z dwunastu barokowych, rzeźbionych w dębowym drewnie lwów do chwili obecnej pozostało siedem. Część z nich dźwiga na grzbietach poduszki. W przeszłości służyły prawdopodobnie jako ławki przy stallach.

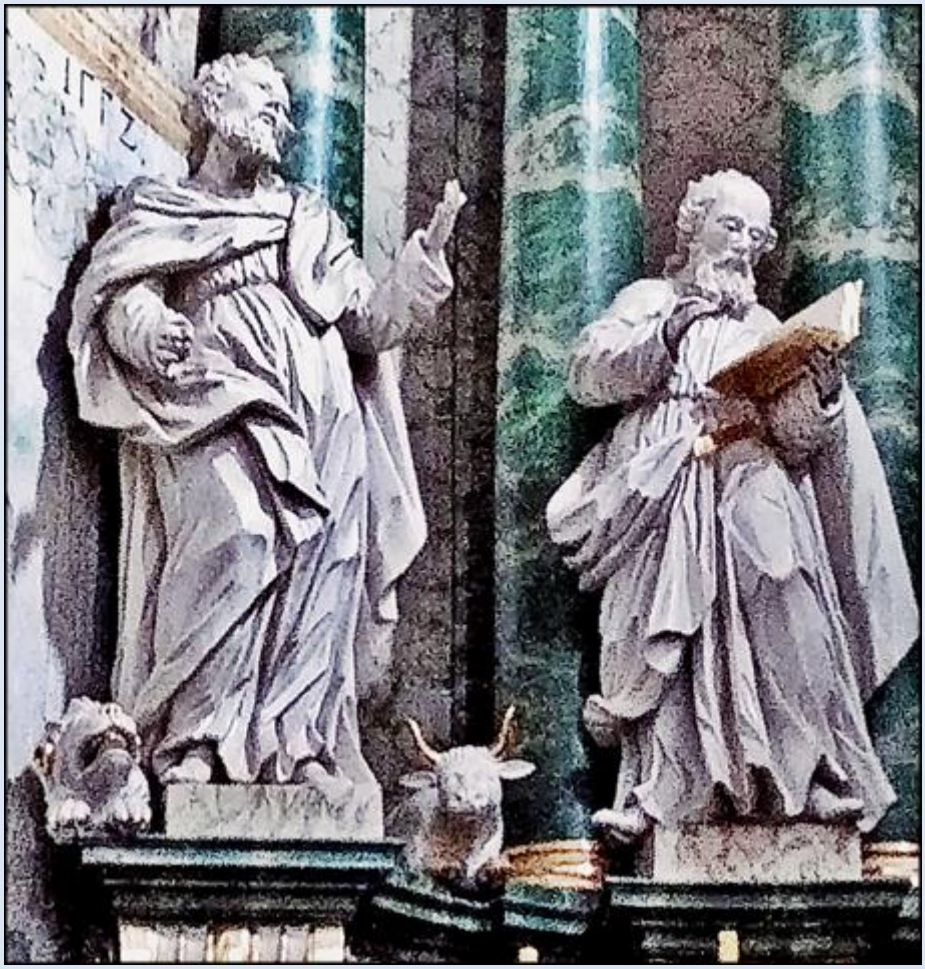

AVE
MARIA

HISTORIA OBRAZU MATKI BOŻEJ POMPEJAŃSKIEJ

MATKA BOSKA RÓŻAŃCOWA Z POMPEI

Obraz Matki Bożej Pompejańskiej w Kościele Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny i św. Tomasza Kantuaryjskiego w Sulejowie, ma swoją piękną historię.

Jest to oleodruk przedstawiający Matkę Bożą siedzącą na tronie z Dzieciątkiem Jezus na kolanach. U Jej stóp klęczy po stronie lewej święty Dominik, któremu różaniec podaje Dzieciątko, a po prawej św. Katarzyna ze Sjeny, która otrzymuje różaniec od Maryji. Wizerunek ten znalazł swoje miejsce w świątyni wskutek niezwykłych okoliczności.

Jesienią 2002 r. na plebanię Ojców Cystersów przybył Marian Kurzak z Woźnik Śląskich, który zwrócił się do Ojca Augustyna, proboszcza Parafii o możliwość obejrzenia wnętrza Kościoła i opowiedział cel swojego przyjazdu. Chciał sprawdzić, czy w tym kościele po prawej stronie pod chórem jest wgłębienie. Kiedy sprawdził, że jest, odetchnął z ulgą i rzekł: "To jest Kościół, którego poszukuję." (wgłębienie to pozostało po kamiennej płaskorzeźbie, przedstawiającej narzędzia Męki Pańskiej, która w tym czasie była oddana do renowacji), a następnie opowiedział wspaniałą historię.

Podczas remontu pewnego domu, znalazł na strychu śmieci obraz Matki Bożej Pompejańskiej, który zabrał do siebie. Któregoś pięknego, słonecznego dnia, siedząc na tarasie swojego domu, usłyszał wielki szum i słowa „za chwilę stanie się cud a na jego potwierdzenie spadnie deszcz... Marian się przestraszył, ale faktycznie deszcz zaraz spadł, a nawet trzy razy zagrzmiało. Następnie ten sam głos kazał mu zejść na dół do piwnicy. Kiedy tam się znalazł, ukazała mu się Matka Boża. Jej postać unosiła się nad podłogą. Ubrana była w długą, białą suknię, a długie ciemno blond włosy przykrywał welon. Maryja z powagą poprosiła go, aby obraz, który znalazł, zawiózł do Sulejowa. Zaś Kościołem rozpoznawczym, w którym Kościele ma się znajdować, będzie wgłębienie w ścianie. Polecił również, aby obraz stał na eksponowanym miejscu w świątyni. Marian nigdy nie słyszał o takiej miejscowości i kiedy szukał jej na mapie, znalazł jeszcze inne o podobnym brzmieniu i nie był już pewien, o którą chodzi. Wtedy miał sen, w którym Matka Boża powiedziała mu, że ma jechać do Piotrkowa Trybunalskiego, a stamtąd 12 km do Sulejowa. Tym sposobem obraz znalazł się w miejscu wybranym przez Maryję i obecnie wisi w kaplicy bł Wincentego Kadłubka.

Bądź uwielbiona Matko Boga w tym przepięknym wizerunku. Bądź uwielbiona w cudownym wizerunku Królowej Różańca Świętego z Pompei, który miliony wiernych z całego świata nawiedzają co roku, powierzając Tobie swoje losy.

Obraz ten trafił do Doliny Pompejańskiej 13 listopada 1875r. przywieziony z targu starzeć w Neapolu, przez apostoła różańca bł.Bartolo Longo. Jego droga do świętości była bardzo długa. Był przeciez kapłanem satanizmu, ale dzięki łasce Bożej nawrócił się i wierny natchnieniu jakie usłyszał z nieba - "Kto szerzy Różaniec, ten jest ocalony" przystąpił różaniec święty i wybudował w Pompejach Sanktuarium ku czci Królowej Różańca Świętego. Cudowny obraz, który w opłakanym stanie trafił do Pompei,dziś ozdobiony drogocennymi kamieniami cieszy serca wszystkich wielbicieli Matki Bożej Pompejańskiej. Niech wierna jego kopia w Sulejowie, będzie dla nas nadzieją, Twojej Maryjo opieki. Dla nas niech będzie najważniejsze odczytanie przesłania Matki Bożej Różańcowej z Fatimy.

„ Różaniec to ostatni ratunk dla świata!"
A moje Niepokalane Serce ostatecznie zwycięży.

o. Augustyn Węgrzyn
proboszcz parafii
Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny
Św. Tomasza Kantuaryjskiego
w Sulejowie

SAN MICHELE
ARCANGELO

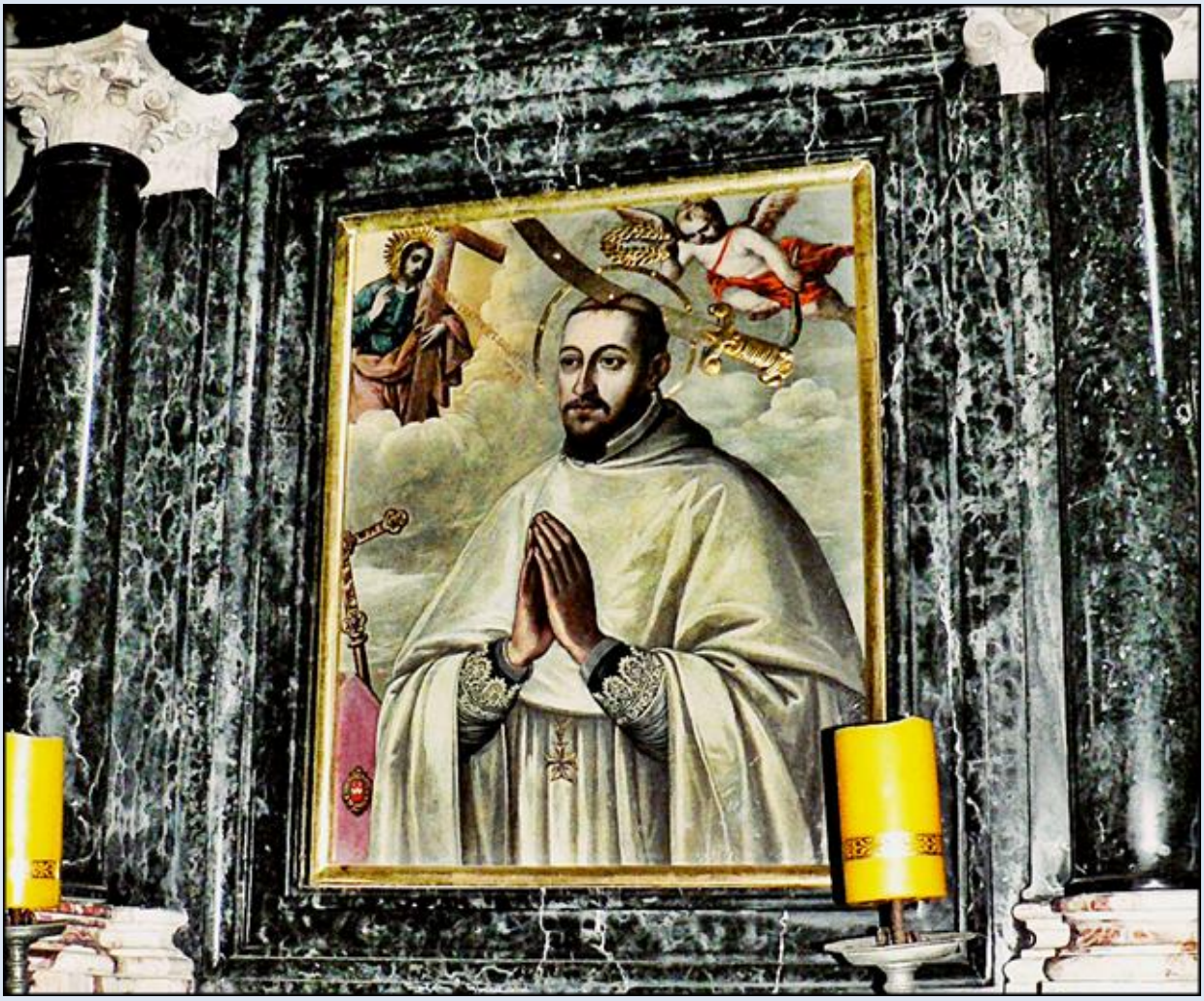

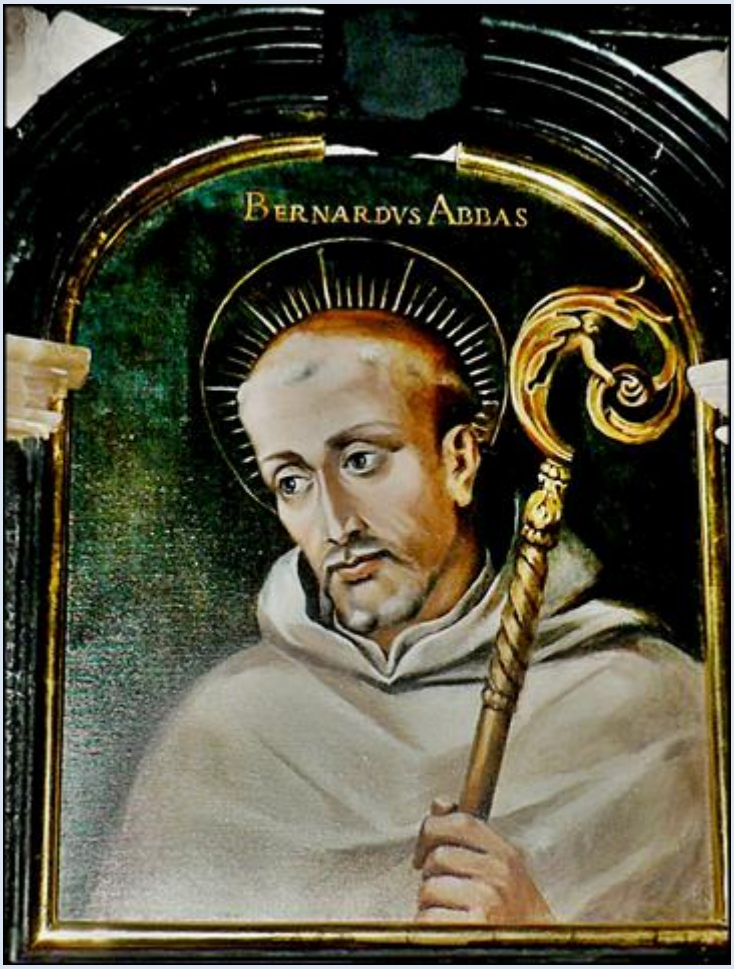
BERNARDVS ABBAS

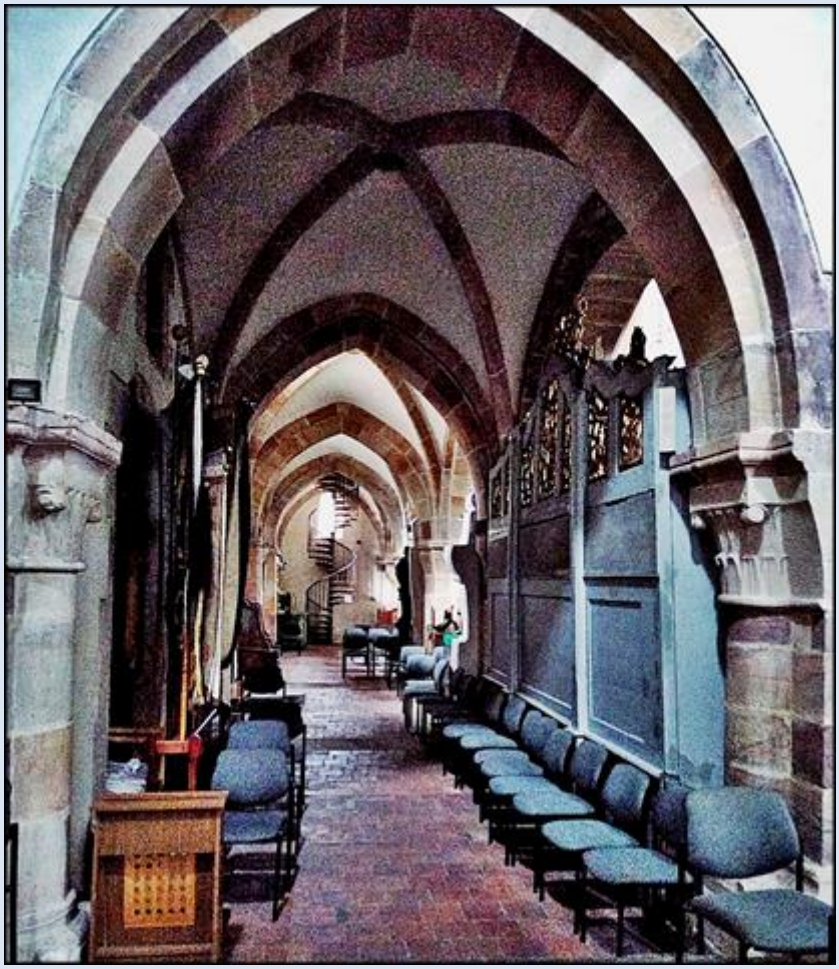

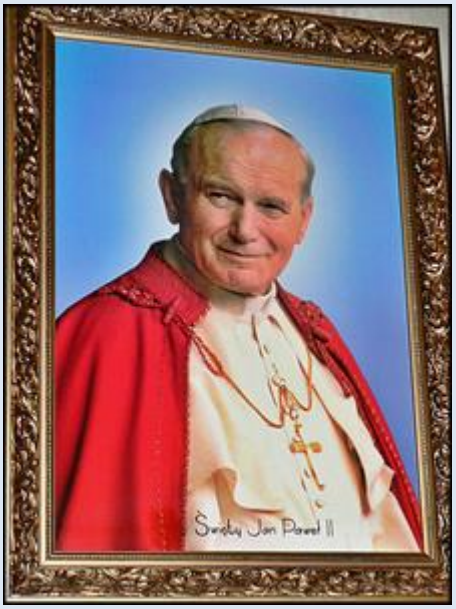
Svatý Jan Pavel II

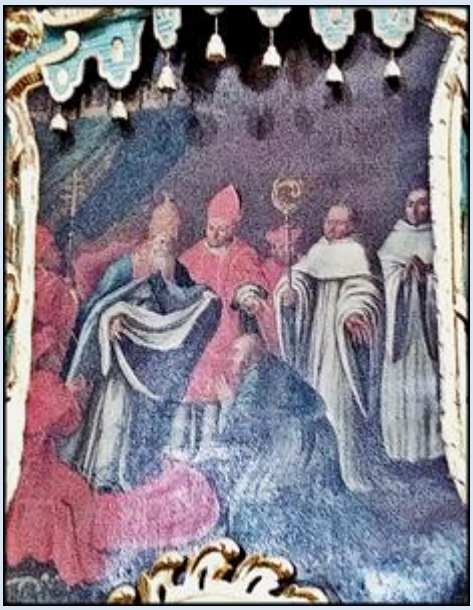

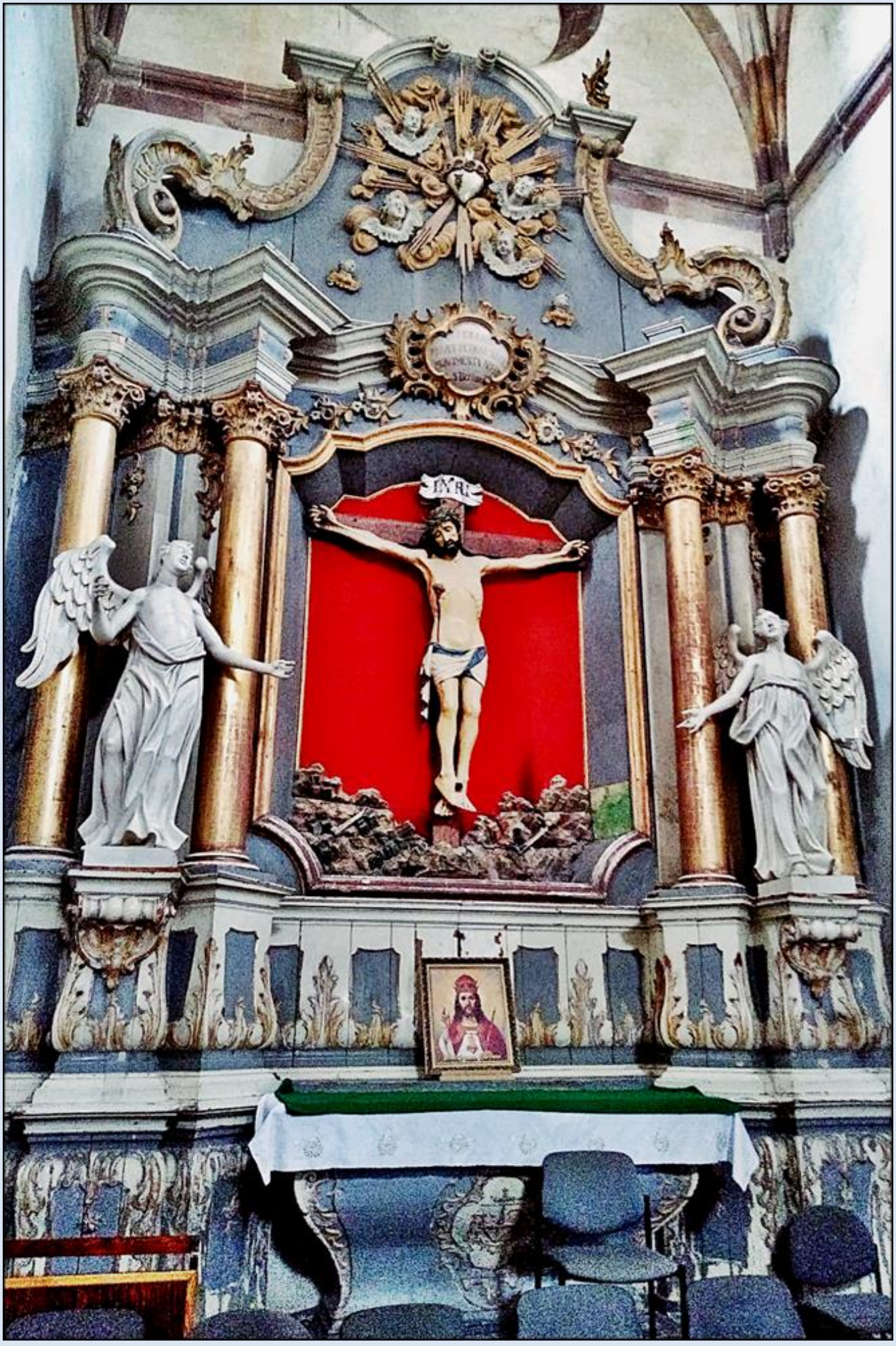
INRI

XI

XII

XIII

XIV

A. S.
D. O. M.
AC ÆVITERNO NOMINI
RENDISSIMI D. ARNOLPHI VCHANSKI
ABBATIS SVLEOVIEN. SVB HOC ARCV.
AB ANNO DNI. 1601. QVIESCENTIS.
ERIGI CVRAVIT.
RENDISSIMVS D. STANISLAVS KAREMBA
ABBAS EIVSDEM MONRII A.D. 1645
INGRATI ANIMI TESSERAM. OB DE
FENSIONEM PRÆDII GORA DICTI
A
QVORVNDAM
HAVIT LEGITIMA
IMPETITIONE.
S. K.
D. S.
A.

† Tadeusz ZIOMEK OCIST.
ur. 5. V. 1935 r. w Krakowie
zm. 17. I. 2009 r. w Sulejowie
W 1952 r. wstępuje do Klasztoru
Cystersów w Mogile.
Absolwent ATK w Warszawie
Święcenia kapłańskie przyjął 28.06.1959 r.
z rąk ks.bpa Karola WOJTYŁY
Zacny Wikariusz naszej parafii
w latach 2001 - 2009
wdzięczni parafianie

Pamięci
Księcia Kazimierza II Sprawiedliwego,
który sprowadził z Francji
w XII w. Cystersów do nadpiliczego grodu
Pomnik powstał z inicjatywy
Mieszkańców Sulejowa,
współfinansowany przez
Stowarzyszenie Dolina Pilicy
i Urząd Miejski w Sulejowie
Sulejów 11.11.2014 r.

INICJATORZY ODBUDOWY
1973 - 1981
MGR INŻ. ARCH. WITOLD MARCINIWICKI
GŁÓWNY PROJEKTANT
DR INŻ. JAN CHRZANOWSKI
MGR INŻ. HENRYK TOMASZEWSKI
CZERWIEC 1981

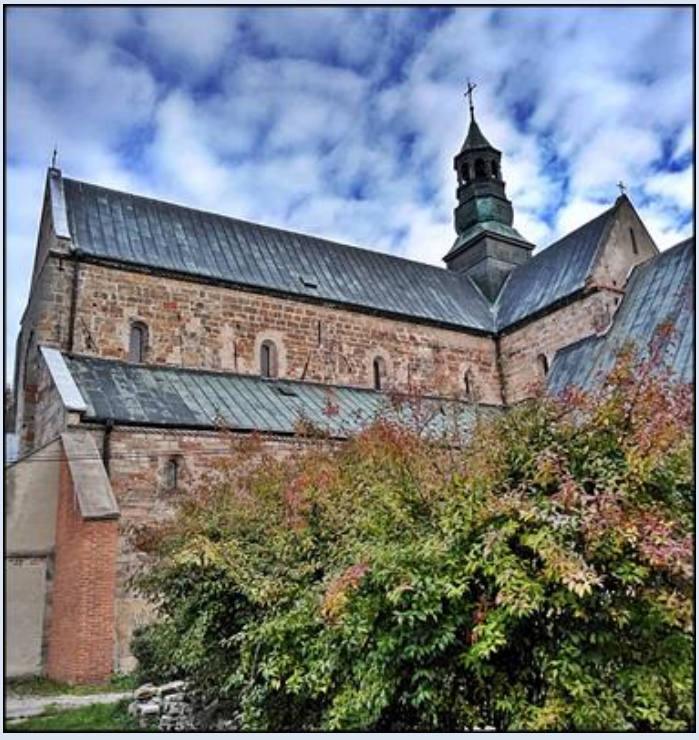

zdjęcia: ***Jan Nitecki***